

Balkán po 1989

Kateřina KRÁLOVÁ (FSV UK)

Komunikace

kralova@fsv.cuni.cz

Neogrecistika – FF MU – *garant oboru*

Čt 9. 10. 15:50–19:05 M21

Čt 16. 10. 15:50–19:05 M21

Čt 6. 11. 15:50–19:05 M21

Čt 4. 12. 15:50–19:05 M21

Čt 11. 12. 15:50–19:05 M21

Cíl kurzu

Cílem kurzu je představit vývoj Balkánu po roce 1989 až do současnosti. Budou řešeny různé stereotypy a desinterpretace, které jsou s touto oblastí stále spojeny. Zaměříme se na pád komunistických režimů, válku v Jugoslávii, politickou reprezentaci, náboženství, uprchlický problém, menšiny a také současnou politickou situaci. K pochopení mezinárodního kontextu posledních 20 let na Balkáně je nezbytné poznat celkový kontext, ve kterém se region vyvíjel, a představit problematiku komplexně, a to na základě daných teoretických východisek.

Sylabus

- **Úvod (9.10.)**
Co je Balkán? Úvod do základní problematiky / **Identity, mýty a stereotypy**
- **Postkomunismus a transformace (16.10.)**
- **Náboženství (6.11.)**
- **Politická reprezentace a populismus (4.12.)**
- **Menšina a migrace (11.12.)**
- **Metody hodnocení**
 1. Prezentace vybraného tématu - 30%
 2. Esej na prezentované téma (900 slov) - 40%
 3. Aktivní účast - 30%
 4. Docházka Splněno musí být nejméně 60% z každého výše uvedeného bodu.

Referáty

16.10.

1. Řecko 1974-2012
2. Bulharsko po Todorovovi
3. Rumunsko po pádu Nicolae Ceaușescu
4. Jugoslávie: příklad Srbska

6.11.

1. Náboženské menšiny v Řecku
2. Turci v Bulharsku
3. Kosovo mezi pravoslavím a islámem
4. Židé v jihovýchodní Evropě

4.12.

1. Rumunsko: případ Iliescu
2. Milo Djukanovic: demokrat nebo mafián?
3. Erdoganovo Turecko
4. Řecký populismus v době krize

11.12.

1. Národnostní menšiny v bývalé Jugoslávii
2. Volný pohyb osob: EU vs. Bulharsko a Rumunsko
3. Postavení menšin v Řecku
4. Řecko a migrace

Studijní povinnosti

1) Referát na vybrané téma

- Presentace ppt
- 3 dny před zaslát prezentaci referátu
- jeden slide: použitá literatura min. 2 zdroje v angličtině či regionálním jazyce, optimální 5 – 6
- jeden slide: 2 – 3 otázky do diskuse

2) Písemné zpracování referátu (900 slov)

Student zpracuje a vedoucí semináře zašle práci do **19.12.2014**.

Princip dvojího čtení

3) Povinná četba – diskuse

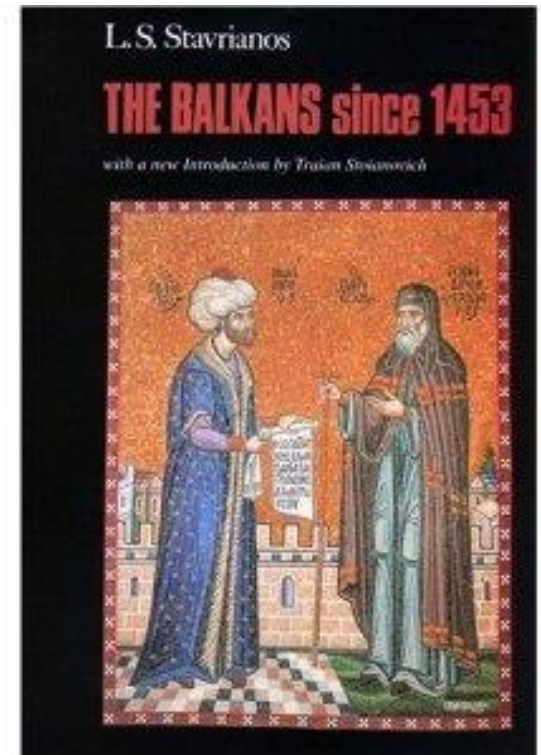
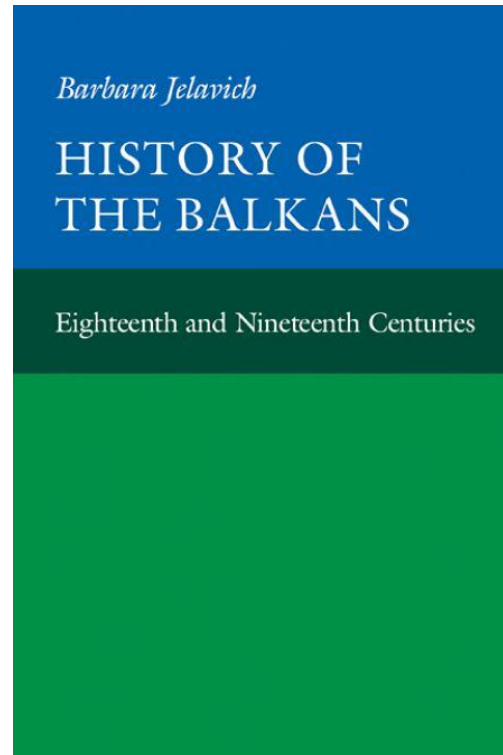
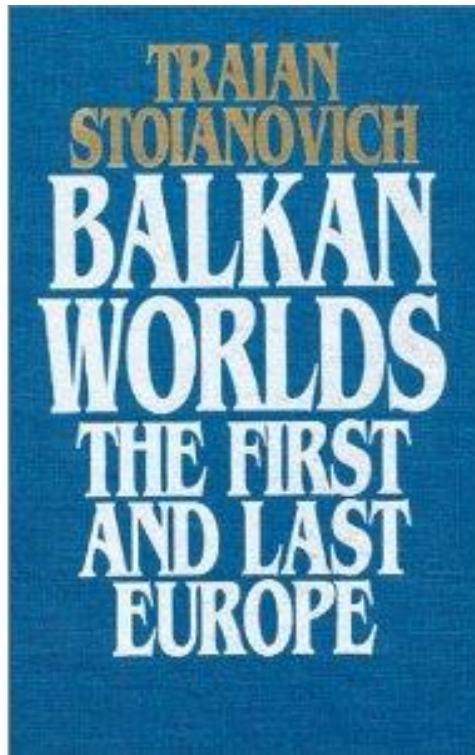
4) Aktivní účast na hodině

- pouze omluvená absence během trvání kursu

Zpravodajství

- <http://www.balkananalysis.com/>
- <http://www.seeurope.net/>
- <http://www.balkanpeace.org/>
- <http://www.ekathimerini.com/>
 - <http://www.setimes.com/>
 - <http://birn.eu.com/>
- <http://www.sant.ox.ac.uk/seesox/>
- <http://greece.greekreporter.com/>

Stoianovich – Jelavich - Stavrianos

Maria N. Todorova

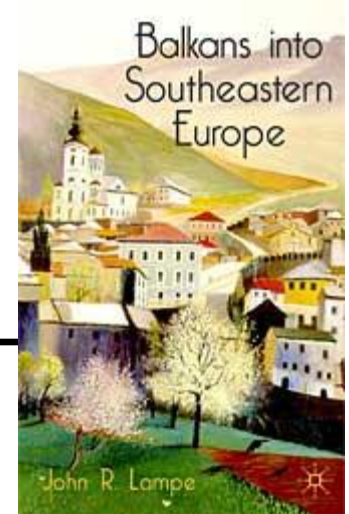
- Ivo Banac
- Dimitri Kitsikis

„To those who have not visited them, the Balkans are a shadow land of mystery; to those who know them, they become ever more mysterious... You become, in a sense, a part of the spell, and of the mystery and glamour of the whole. (...) Intrigue, plot, mystery, high-courage and daring deeds - the things that are the soul of true romance are today the soul of the Balkans.“

Arthur Howden Smith, 1907 (Todorova, 14)

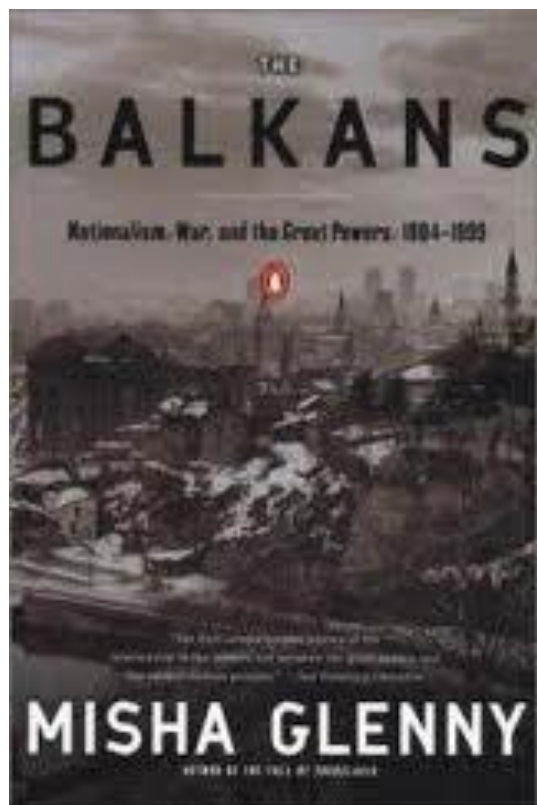
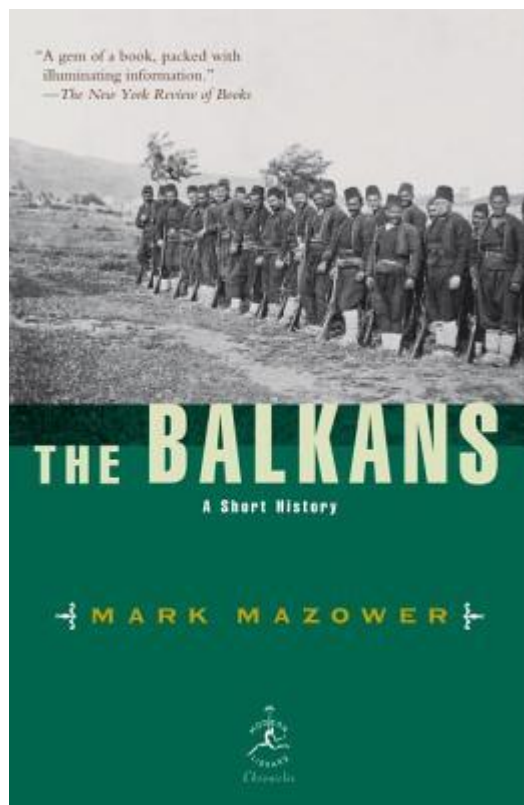
Lampe - Gallagher

Professor Tom Gallagher

Mazower - Glenny

„Between the wars, novelists and film directors turned the region into a stage set for exotic thrillers of corruption, quick killing and easy crime.“

Mazower, *Balkans*

Sundhausen – Brunnbauer (IOS)

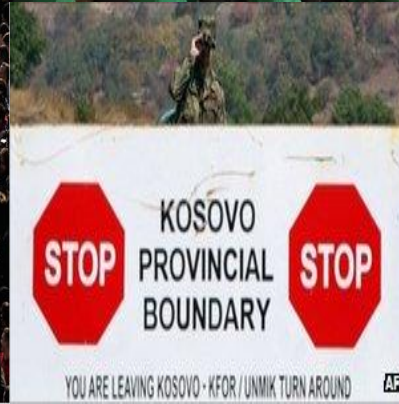
- *Jugoslawien und seine Nachfolgestaaten 1943-2011: Eine ungewöhnliche Geschichte des Gewöhnliche.*
Böhlau, Wien u.a: 2012.
- *The Ambiguous Nation. Case Studies from Southeastern Europe in the 20th Century.* München: Oldenbourg, 2013

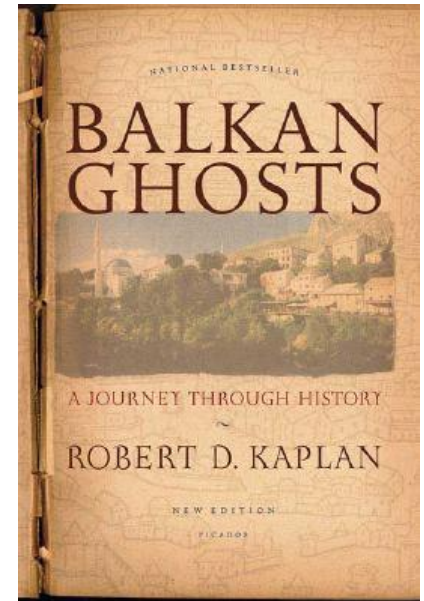
Čeští balkanisté

- Ladislav Hladký
- Pavel Hradečný
- Miroslav Kouba
- Jan Pelikán
- Jan Rychlík
- František Šístek
- Miroslav Šesták
- Václav Štěpánek
- Miroslav Tejchman
- Filip Tesař
- Ondřej Vojtěchovský
- Ondřej Žíla

Robert D. Kaplan

Ćosić – Tuđman - Izetbegović

„Serbs have been withstanding a perpetual process of genocide“

Čosić, *SANU*

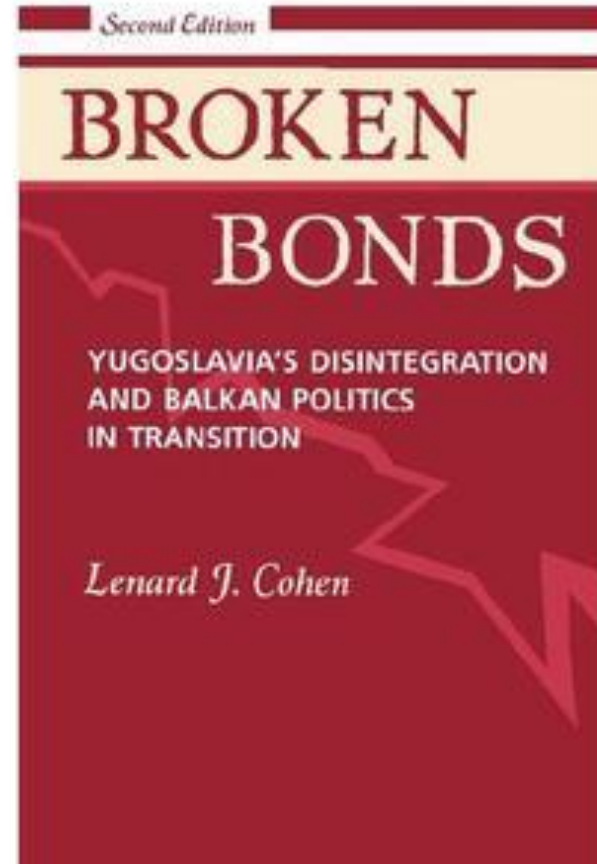
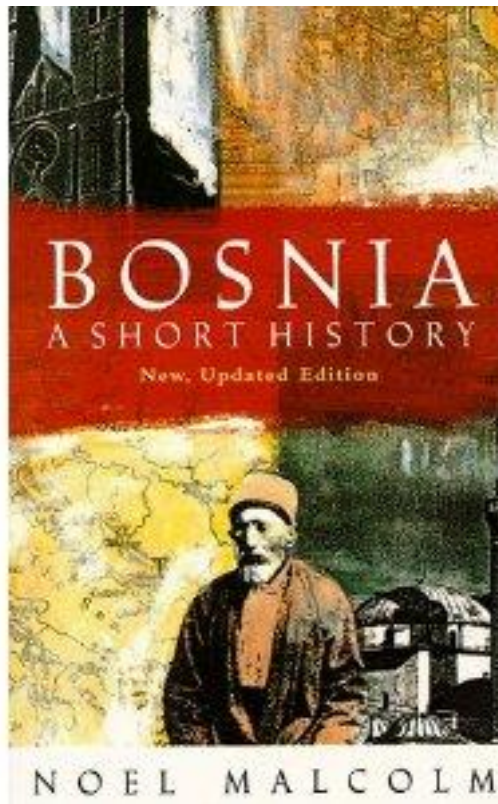
„The Islamic order can be realized only in the nations in which Muslims represent the majority of the population. Without this social premise, the Islamic order fall to be mere power (for the lack of the second element, the Islamic society) and can revert to tyranny.

Izetbegović, *Islamic Declaration*

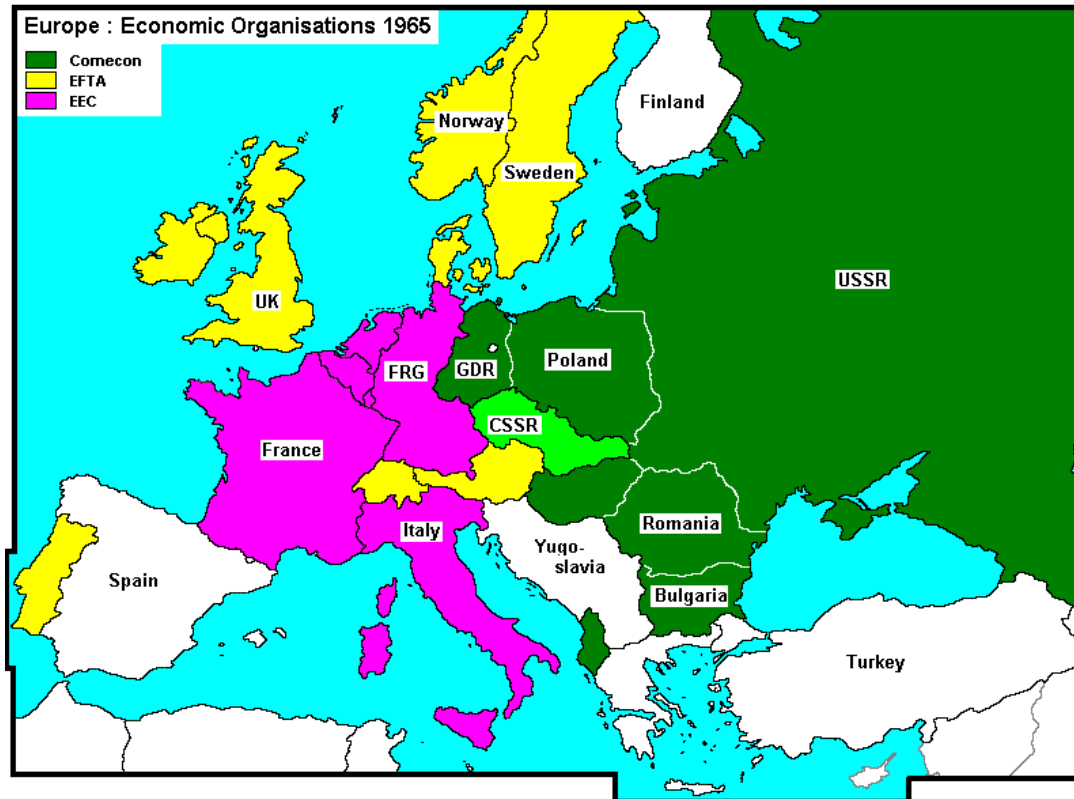
„Hyperinflation of Serbian casualties in the
Independent State of Croatia“

Tudjman, *Horrors of War: Historical Reality and
Philosophy*

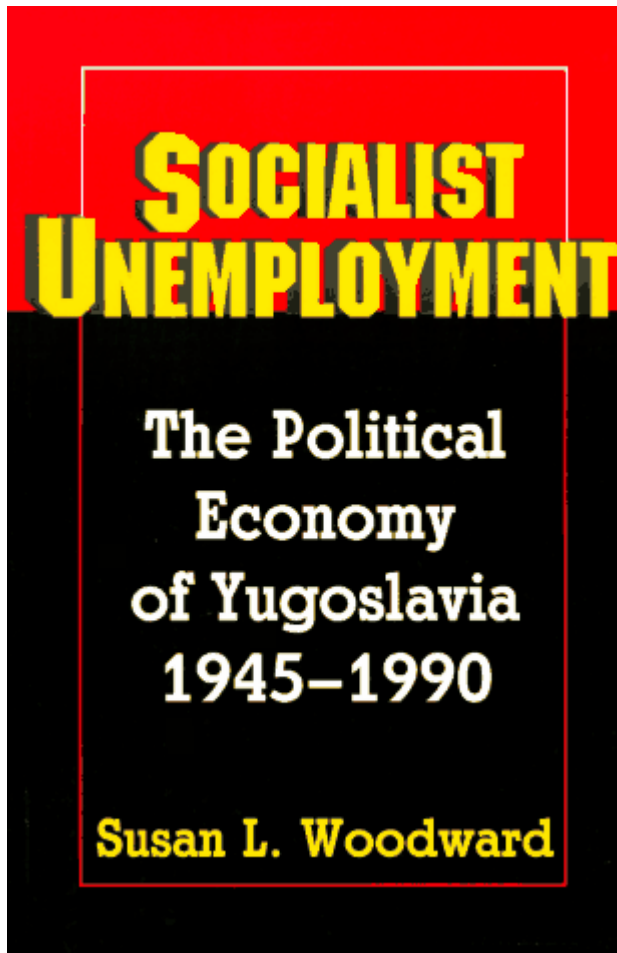
Malcolm - Cohen

„Social Constructivism believes that a great deal of human life exists as it does due to social and interpersonal influences“ (Gergen 1985)

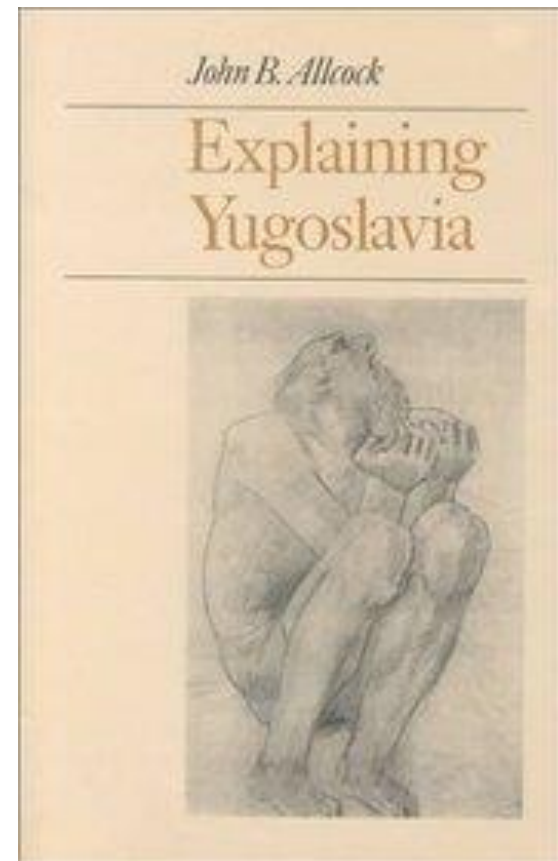
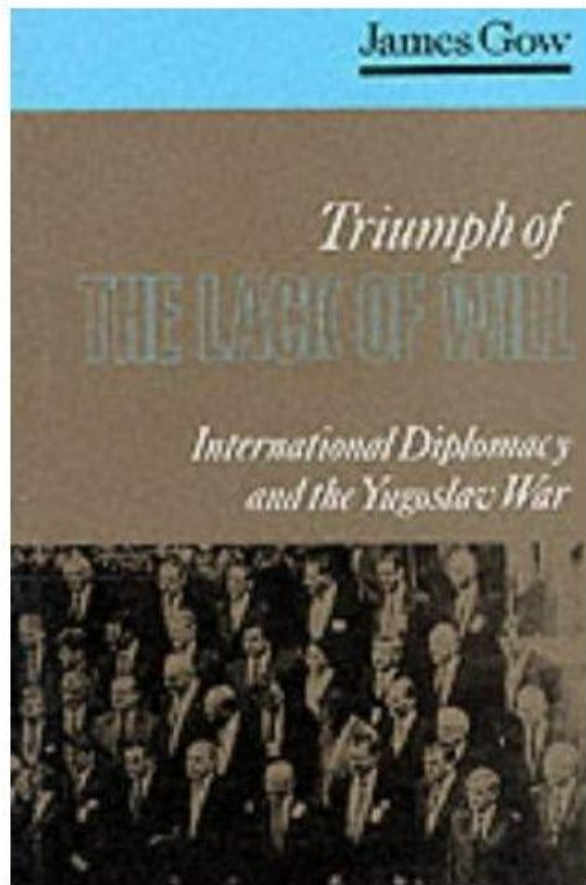

Woodraw

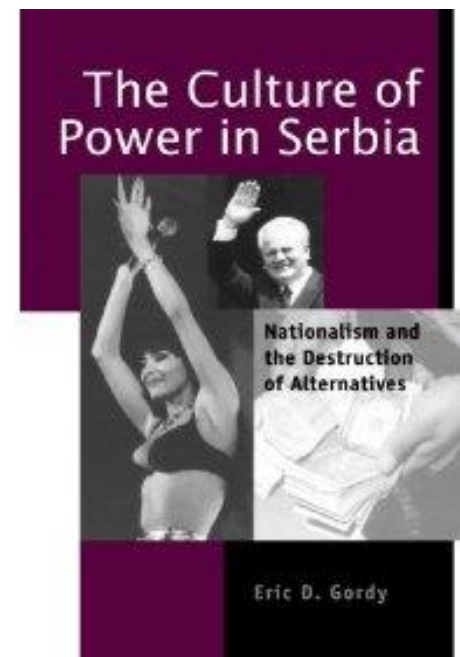
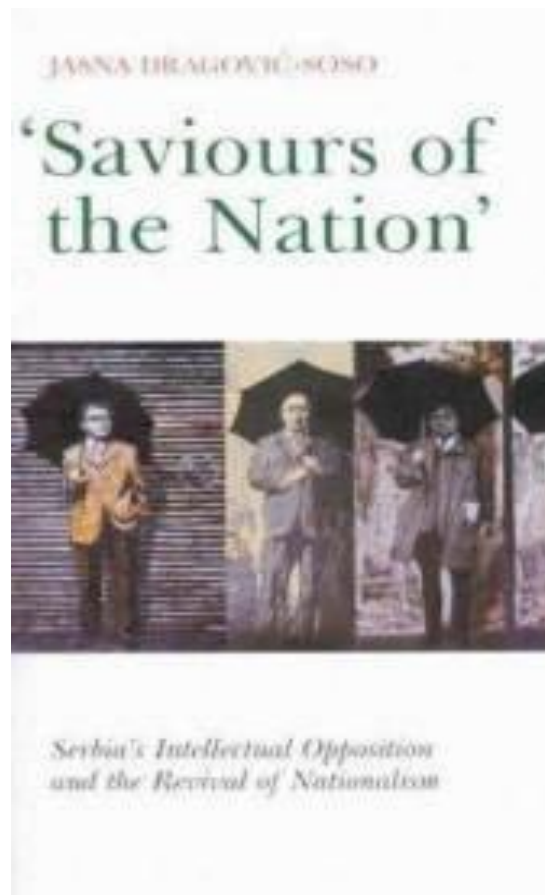

- *Socialist Unemployment: the Political Economy of Yugoslavia, 1945-1990*. Princeton University Press 1995.

Gow - Allcock

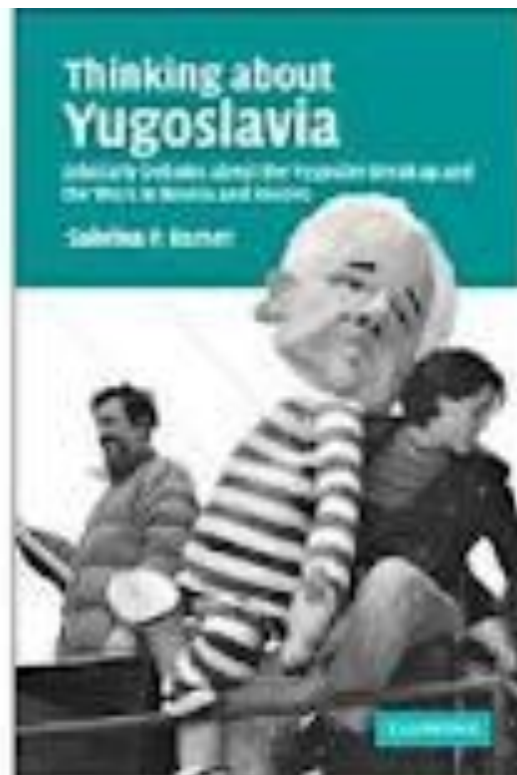
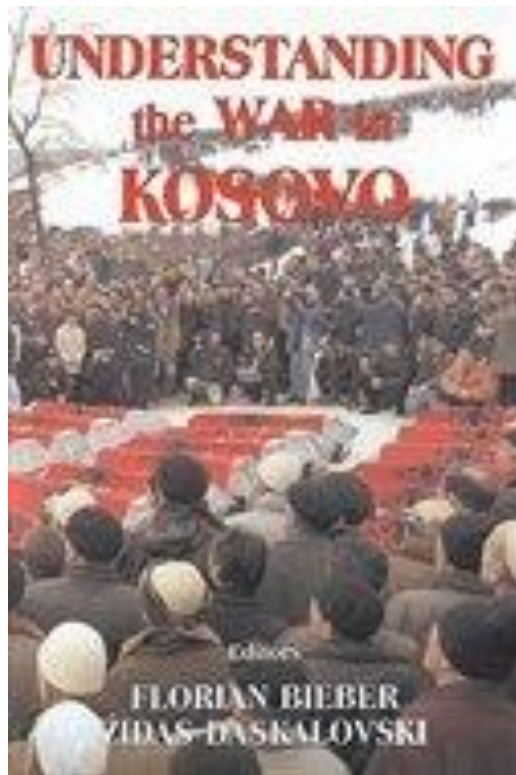
Dragović - Soso - Gordy

„By controlling key aspects of daily life, including politics, media, and popular music, it has undermined opposition by closing off alternative voices. The result is an atmosphere in which people feel they have lost control over their private life and cultural environment.“

Gordy, *The Culture of Power*

Bieber - Ramet

Referáty

16.10.

1. Řecko 1974-2012
2. Bulharsko po Todorovovi
3. Rumunsko po pádu Nicolae Ceaușescu
4. Jugoslávie: příklad Srbska

6.11.

1. Náboženské menšiny v Řecku
2. Turci v Bulharsku
3. Kosovo mezi pravoslavím a islámem
4. Židé v jihovýchodní Evropě

4.12.

1. Rumunsko: případ Iliescu
2. Milo Djukanovic: demokrat nebo mafián?
3. Erdoganovo Turecko
4. Řecký populismus v době krize

11.12.

1. Národnostní menšiny v bývalé Jugoslávii
2. Volný pohyb osob: EU vs. Bulharsko a Rumunsko
3. Postavení menšin v Řecku
4. Řecko a migrace

Otázky?